

DREJEBOG

ET KONKRET BUD PÅ EN HELHEDSHVERDAG FOR BØRN FRA
0.-4. KLASSE

FORENINGEN SFO'EN STARTEDE OP I SEPTEMBER 2012, OG DENNE DREJEBOG ER UDARBEJDET PÅ BAGGRUND AF DE ERFARINGER OG LØBENDE TILPASNINGER, DER BLEV GJORT I LØBET FORENINGEN SFO'ENS FØRSTE LEVETID.

DREJEBOGEN ER TÆNKT BÅDE SOM INSPIRATION OG SOM ET KONKRET VÆRKTØJ TIL SKOLER OG FORENINGER, DER ØNSKER AT STARTE EN FORENING SFH OP MED UD GANGSPUNKT I MODELLEN FRA NR. FELDING SKOLE, HOLSTEBRO KOMMUNE, OG VIL VÆRE EN BLANDING AF GODE RÅD OG FORTÆLLINGER OM, HVORDAN PROJEKTET KONKRET BLEV GREBET AN I NR. FELDING.

KONCEPTET ER UDVIKLET I ET SAMARBEJDE MELLEM NR. FELDING SKOLE, NR. FELDING GIF, HOLSTEBRO KOMMUNE OG DGI.

RIGTIG GOD FORNØJELSE!

INDHOLDSFORTEGNELSE

TABLE OF CONTENTS

15	INDLEDNING	19	KOMMUNIKATION
	HVORFOR EN FORENINGS SFH		FORÆLDRE & BØRN
	WIN WIN WIN		FORENINGSLEDERE OG TRÆNERE
16	KORT BESKRIVELSE AF FORENINGS SFH		MEDARBEJDERE I SFH'EN
	MODELLEN		PRESSEN
	RESULTATER	20	RAMMER
17	OPSTARTEN - FRA IDÉ TIL DRIFT		RAMMERNE I NR. FELDING
	NØDVENDIGE AKTØRER	21	ORGANISERING, ANSVAR OG BESLUTNINGSKOMPETENCE
	NØGLEAKTØRER - SKOLEN		STYRE- OG KOORDINERINGS- GRUPPE
	NØGLEAKTØRER - FORENINGEN		FPROJEKTLEDELSE
	FRITIDSFORVALTNINGEN		FØLGEGRUPPE
18	PARAT TIL FORENINGS SFH		FORVALTNINGER
	EKSEMPLER PÅ FORENINGSER FOR SFH'EN EFTER EN IMPLEMENTER- ING		SAMARBEJDSAFTALE
	EKSEMPLER PÅ FORANDRINGER FOR FORENINGERNE		TJEKLISTE
	GODE RÅD		NR. FELDING GJORDE

INDHOLDSFORTEGNELSE

TABLE OF CONTENTS

22

REKRUTTERING AF
UNGLEDERE OG ANDRE FRIVIL-
LIGE

23

SAMARBEJDE MELLEM MEDARBEJ-
DERE OG FRIVILLIGE

PÆDAGOGERNE HAR ANSVARET
FOR

UNGLEDERNE HAR ANSVARET FOR

24

ØKONOMI

MODEL FOR ØKONOMISK FLOW

JURISTEN

NR. FELDING GJORDE

FORENINGEN

TILSKUDORDNING

25

KURSUSMODULER TIL EN FOREN-
INGS SFO

MODUL 1: IDRÆTSFORENINGEN
KLAR PARAT

FORMÅL

INDHOLD

DELTAGERKREDS

25

MODUL 2: ORIENTERINGSMØDE
FOR ALLE INTERESSETER

FORMÅL

INDHOLD

DELTAGERKREDS

MODUL 3: REKRUTTERING AF
NYE UNGLEDERE OG INSPIRATION
TIL DE ERFARNE

FORMÅL

INDHOLD

DELTAGERKREDS

MODUL 4: IDRÆT, LEG, BEVÆGELSE
OG SAMARBEJDE

FORMÅL

INDHOLD

DELTAGERKREDS

MODUL 5: I FRONT - UNGLEDER-
UDDANNELSE

FORMÅL

INDHOLD

DELTAGERKREDS

VARIGHED

26

SKABELON TIL PROJEKTPLAN

En Forenings SFO er et bud på en helhedshverdag for børnene som både vil kunne spille sammen med den nye skolereform, og som kan laves uafhængigt.

HVORFOR EN FORENINGS SFO?

Fordi en Forenings SFO på kort sigt vil betyde:

Mere idræt for færre penge og en opprioritering af den danske frivillighedskultur.

Fordi en Forenings SFO på langt sigt vil betyde:

- At flere klarer sig bedre igennem folkeskolen og efterfølgende får en uddannelse
- En samfundsmæssig besparelse på sygehusområdet
- En generel højnelse af befolkningens sundhedstilstand

Det vil ske fordi, at idrætten har potentiale til:

- At skabe spænding, leg og bevægelsesglæde
- At virke sundhedsfremmende og forebyggende.
- Inklusion og integration i forhold til udsatte grupper.
- Indlæring og udvikling af sociale kompetencer.
- Opbygning af realkompetencer gennem udvikling af kompetencer fra frivilligt leder- og trænerarbejde, som kan overføres til eksempelvis arbejdsmarkedet.
- Til at styrke samfundets 'sammenhængskraft' gennem opbygning af menneskelige tillidsrelationer, og foreningsidrætten kan fremme en demokratisk praksis.
- Projektet har en positiv effekt på arbejdsmiljøet idet vi oplever at eleverne i dagtimerne er mere rolige og i harmoni med sig selv.
- Vi oplever at projektet har en almen inkluderende effekt på skolelivet for eleverne og i samfundslivet, fordi konceptet netop understøtter "der skal være plads til alle"
- Vi oplever at der er en højere grad af accept i nærmiljøet af det enkelte barn og at der

WIN WIN WIN

Der er fordele for alle parter ved en oprettelse af en Forenings SFO. Modellen har børnene som omdrejningspunkt i forhold til at få skabt en hverdag, der giver en god sammenhæng for børnene, og som giver dem nogle unikke rammer for at deltage i foreningsaktiviteter. Alle børn får således mulighed for at dyrke motion hver dag og ikke mindst mulighed for at indgå i fællesskabet i foreningerne.

Det er dog ikke kun børnene, der vinder ved en indførelse af SFO'en, deres forældre gør også, ved at der ikke længere skal bruges tid på at komme hjem og sørge for, at børnene kommer af sted til foreningsaktiviteter, samtidig med at der også skal laves mad og lektier. I og med at børnene har overstået deres foreningsaktiviteter, når forældrene henter dem i SFO'en, giver det mere ro til samvær og lektielæsning derhjemme.

Den første tid har også resulteret i et stigende antal voksenmedlemmer i foreningen, hvilket vidner om mere overskud hos de voksne.

Foreningerne vinder ved et stigende antal medlemmer og nye trænere til klubben, og ved i endnu højere grad at blive omdrejningspunkt og samlingspunkt for lokalsamfundet.

Pædagogerne vil opleve et kompetenceløft i forhold den nye rolle som sparringspartner for unglederne, og får samtidig en ny platform for at observere og understøtte de enkelte børn i forhold til deres deltagelse i foreningsaktiviteterne.

Erfaringerne fra Nr. Felding har endvidere vist, at Forenings SFO'en har ført til roligere børn, hvilket har givet mulighed for flere kreative aktiviteter ”hjemme” i SFO'en end før opstarten.

16

KORT BESKRIVELSE AF FORENINGS SFH

MODELLEN

En forenings SFO er et samarbejde mellem en SFO og en eller flere lokale foreninger om at udbyde fritidsaktiviteter til børnene i 0.-4. klasse i SFO tiden.

Børnene får derved en nem adgang til at afprøve mange forskellige aktiviteter, og derved forbedres rammevilkårene for børnenes idræts- og aktivitetsudøvelse, og børnene vil opnå et højere fysisk aktivitetsniveau, som både vil gavne deres almene sundhedstilstand og deres indlæringsevne.

SFO'ens samlede aktivitetstilbud til børnene øges samtidig med, at børnene får afviklet deres fritidsaktiviteter, mens de er i SFO. De har således allerede været til f. eks. håndbold eller gymnastik, når de bliver hentet af forældrene om eftermiddagen. Foreningsaktiviteterne er et supplement til SFO'ens øvrige aktivitetstilbud.

Ordningen indebærer således, at der er mere ro og tid til samvær i familierne efter skoletid.

FORENINGSAKTIVITETSSKEMA

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
13-13.45	Bowls 	Dagens sport 	Fodbold 	Bowls 	Dagens sport
Pause	Pause				
14-14.45	Gymnastik 	Gymnastik 	Dagens sport 	Dagens sport 	Håndbold
14.45-15.30	Dagens sport 	Badminton 	Badminton 	Gymnastik 	Gymnastik
Pause	Pause				
15.45-16.30	Fodbold 	Håndbold 	Fodbold 	Drama 	Dans

Skemaet med foreningsaktiviteter er lagt således, at alle børn har mulighed for at deltage i mindst en foreningsaktivitet om dagen. Derudover er der også tilbud om dagens sport. Efter en prøveperiode tilmelder forældrene børnene til de aktiviteter, som børnene ønsker at gå til, således at medarbejderne og de frivillige ved, hvor mange børn i f.eks. 2. klasse, der skal med til håndbold om tirsdagen.

Det er udgangspunktet, at børnene deltager i aktiviteterne efter tilmeldingen, hvorimod børnene har mulighed for på dagen at tage stilling til, om de har lyst til at deltage i dagens sport.

Dagens sport er et ad hoc tilbud, hvor der tilbydes forskellige former for aktiviteter, som børnene så kan vælge til eller fra efter lyst. Det kan være en indgangsdør til enten at få afprøvet konkrete idrætsgrene af eller der er mulighed for at have en time med forskellige lege, men en høj grad af fysisk aktivitet.

Foreningsaktiviteterne tilbydes parallelt med SFO'ens øvrige kreative aktiviteter, men det er foreningsfrivillige, der har ansvaret for indholdet af foreningsaktiviteten og for at få aktiviteten afviklet, mens pædagogerne har ansvaret for at støtte op om det enkelte barns deltagelse.

Da det er en del af SFO'ens samlede aktivitetstilbud betyder det også, at SFO'en har ansvaret for børnene under foreningsaktiviteten, og at aktiviteterne skal udføres under rammer, der er forenelige med de regler, der i øvrigt er gældende for SFO'en.

SAMARBEJDE

Pædagogerne og de frivillige i foreningerne samarbejder om foreningsaktiviteterne, hvilket sikrer de bedst mulige rammebetingelser for, at alle børn kan deltage og rummes i foreningsaktiviteterne.

De frivillige får i uddannelsesforløbet også en introduktion til den pågældende skoles pædagogiske tilgang, således at børnene i høj grad kommer til at opleve den samme tilgang og metoder uanset om de befinder sig på skolen eller i hallen.

Samarbejdet beskrives yderligere ved gennemgangen af kursusforløbet.

FORÆLDREBETALING

Hvordan den konkrete forældrebetaling udmøntes i forhold til børnenes deltagelse i foreningsaktiviteterne vil meget afhænge af lokale forhold, herunder den eller de eksisterende foreningers størrelse og muligheder og størrelsen af de tilskud som foreningerne har mulighed for at få via kommunen.

I Nr. Felding var foreningsaktiviteterne udgiftsneutrale for forældrene. SFO'en betalte foreningen af deres aktivitetsbudget for at "levere" aktiviteter for børnene i SFO'regi. Om dette vil kunne lade sig gøre andre steder, vil som nævnt afhænge af de lokale forhold.

RESULTATER

Pilotprojektet i Nr. Felding har resulteret i:

- At alle børn går til mindst en foreningsaktivitet
- At børnene har øget deres antal af idrætsaktiviteter
- En kraftig stigning i antallet af børnemedlemmer i den lokale idrætsforening
- 24 nye ungedere i alderen 13-17 år til foreningen i løbet af det første år
- En øget sammenhængskraft i lokalsamfundet med idrætsforeningen som omdrejningspunkt
- Et stigende antal voksenmedlemmer til foreningen

Forældrene oplyser, at de oplever, at børnene er mere rolige efter opstarten af forenings SFH'en, og at de oplever, at der er mere tid og ro til f.eks. lektielæsning eller socialt samvær i familien.

I SFH'en oplever pædagogerne, at ordningen har givet mere ro, og at det derved faktisk er blevet mere tid til flere kreative aktiviteter med børnene end tidligere.

OPSTARTEN - FRA IDÉ TIL DRIFT

Initiativet til at opstarte en Forenings SFH kan komme fra flere forskellige aktører som f.eks. skole- eller SFH-leder, skolebestyrelsen, skoleforvaltningen, idrætsforeningen eller måske endda fra forældre, der har hørt om ordningen andre steder. Det er således ikke så afgørende for oprettelsen af en forenings SFH, hvem der er initiativtager til ideen, men snarere at rette nøgleaktører, bliver kontaktet og involveret fra start, og at ejerskab, ansvar og projektledelsen herefter bliver taget af de rette aktører.

NØDVENDIGE AKTØRER

Der vil imidlertid være nogle helt centrale nøglepersoner hos de enkelte aktører, der vil være helt afgørende at få med i projektet, for at det kan lykkes. Det gælder:

- Skoleledelsen og skolebestyrelsen
- De(n) lokale idrætsforening
- Forvaltningerne på skole og fritidsområderne

NØGLEAKTØRER - SKOLEN

Der er flere aktører, der er relevante at sikre sig opbakning fra skoledelen. Skolelederen og SFH-lederen er begge to helt centrale figurer i gennemførelsen af projektet, og det er derfor nødvendigt, at begge personer ikke alene bakker op om projektet, men at de arbejder aktivt for implementeringen heraf.

Hvilken rolle de to skal have og hvordan de kan supplere hinanden vil være meget afhængig af de konkrete kompetencer de besidder, og hvordan arbejdsdelingen i øvrigt er mellem de to funktioner på den enkelte skole.

DET ANBEFALES, AT PROJEKTLEDELSEN FRA SKOLENS SIDE SKAL LÆGGE HOS EN AF DE TO FUNKTIONER.

Derudover vil skoleforvaltningen og skolebestyrelsen begge med en aktiv indsats kunne virke fremmende for projektet. De behøves dog ikke nødvendigvis at have en så stor rolle i selve implementeringen af ordningen, men deres formelle opbakning er nødvendig, idet begge aktører formel magt vil have magt til at hindre projektets gennemførelse.

NØGLEAKTØRER - FORENINGEN

Ligesom på skolen er der også i en forening flere aktører. Foreningsformanden er afgørende for projektets gennemførelse, og denne skal ligesom skole- og SFH-lederen ikke alene bakke op om projektet, men deltage aktivt i projektets gennemførelse.

DET ANBEFALES, AT PROJEKTLEDELSEN FRA FORENINGENS SIDE VARETAGES AF FORMANDEN, IDET DENNE VIL HAVE DET RETTE MANDAT TIL PÅ FORENINGENS VEGNE AT INDGÅ DIVERSE AFTALER MED BÅDE SKOLEN OG FRITIDSFORVALTNINGEN.

Det er endvidere nødvendigt, at foreningens involvering i projektet også bakkes op af foreningens bestyrelse, idet denne formelt kan hindre foreningens engagement i projektet, men bestyrelsen behøves ikke at have en større rolle i forbindelse med implementeringen af projektet.

FRITIDSFORVALTNINGEN

Ligesom det er nødvendigt at have opbakning fra skoleforvaltningen, gør dette sig også gældende fsva. fritidsforvaltningen, idet implementeringen af en forenings SFO kan ændre i den model hvorefter foreningen normalt opnår tilskud. Se mere herom under gennemgangen af den økonomiske model.

18

PARAT TIL FORENINGENS SFH?

Etableringen af en forenings SFH vil for langt de fleste både skoler og foreninger indebære en stor forandring, både i forhold til den måde som aktiviteter begge steder i dag er organiseret, men også i forhold til de roller, som henholdsvis pædagoger og trænere har i forhold til børnene.

Det er således vigtigt, at begge aktører forud for etableringen af et formelt samarbejde har afklaret, hvorvidt skolen eller foreningen er omstillingsparate, både i forhold til personale og frivillige og i forhold til organiseringen.

Det er således umiddelbart en forudsætning for, at projektet skal lykkes, at både skolen og foreningen er klar til at indgå i samarbejdet, og at der er gjort sig overvejelser i forhold til nedenstående eksempler på forandringer .

ERFARINGER FRA NR. FELDING

Implementeringen af projektet har givet efterspørgsel fra det pædagogiske personale på udvikling af deres pædagogiske profession. Der således i samarbejde med VIA i Holstebro udarbejdet pd-moduler der imødekommer det teoretiske behov, såvel som behovet for praksis hvor, der også er tænkt på det didaktiske, organisatoriske og strukturelle dagligdagsbehov.

Den pædagogiske rolle ændres i en forenings-sfo til også at være sparringspartner for de unge frivillige, som er et centralt omdrejningspunkt, derfor indeholder modulerne også kommunikation, sparring og motorisk udvikling.

EKSEMPLER FOR FORANDRINGER FOR SFH'EN EFTER EN IMPLEMENTERING

For SFH'en vil etableringen af en forenings SFH kunne betyde følgende forandringer:

- En øget fokus på betydningen af idræt og bevægelse for børnenes trivsel og indlæring.
- Der skal samarbejdes med frivillige ungedere.
- At ansvaret for indholdet og afviklingen af foreningsaktiviteterne overlades til frivillige.
- Pædagogerne skal være med til at skabe ro og rammer for, at børnene kan deltage i foreningsaktiviteten.
- Pædagogerne skal støtte det enkelte barns deltagelse i aktiviteten.
- Pædagogerne skal være sparringspartnere for ungederne i forhold til at aktiviteterne og udførelsen heraf kan rumme så mange børn som muligt.
- Implementeringen af ordningen vil ændre på den eksisterende dagligdag og supplere de aktivitetstilbud, der tilbydes i dag.
- En del af aktiviteterne kommer til at lægge væk fra SFH'en, hvilket betyder, at der vil være logistikopgaver i forhold til at gøre børnene klar og følge dem til aktiviteter.
- En ny platform til at observere og arbejde pædagogisk med børnene.
- Mulighed for mere dialog med forældrene, når de henter børnene i hallen.
- Villig til mødeaktivitet efter "normal" arbejdstid.

EKSEMPLER FOR FORANDRINGER FOR FORENINGERNE

For foreningerne kan etableringen af en forenings SFH betyde følgende forandringer:

- Evt. dannelsen af en paraplyforening sammen med de øvrige deltagende foreninger.
- Samtlige af foreningens tilbud til børn i 0.- 4. klasse skal tilbydes inden for SFH'ens åbningstid.
- Rekruttering af ungedere eller andre der har mulighed for at stå for aktiviteterne i SFH'ens åbningstid – med andre ord: Rekruttering af en ny gruppe af frivillige.
- Flere medlemmer.
- Foreningen skal forholde sig til en ny måde at være træner på, og at det foregår i samspil med pædagogerne.
- En rummelig tilgang til idræt, leg og bevægelse så flest mulige kan deltage.
- Der skal i hvert fald i starten afsættes ressourcer til en tæt dialog med de nye ungedere, og der skal måske tænkes i nye kommunikationskanaler.
- Foreningen kan få brug for at råde over mere halkapacitet eller lign.
- En evt. udvidelse af aktivitetstilbuddet med henblik på, at flest mulige børn kommer til at deltage.
- En større interesse fra lokalsamfundet i forhold til foreningens generelle aktiviteter, og et øget optag af voksne medlemmer.
- En øget dialog med borgere, erhvervsliv og øvrige foreninger i lokalsamfundet.
-

Bryde vanetænkningen i foreningen og være indstillet på at skulle lave tilpasninger af foreningsstrukturen, og tænke ressourcer på en ny måde. I Nr. Felding oprettede GIF et Forenings SFO udvalg, der fordeler ressourcerne til SFO aktiviteterne mellem de forskellige udvalg. Det har endvidere også været nødvendigt at slanke foreningen, idet der har været brug for en omrokering af de frivillige ressourcer.

- En ny rolle for foreningerne i forhold til at tænke dem selv som en vigtig aktør i forhold til at tiltrække nye borgere til lokalområdet.

GODE RÅD

Forberedelsen af henholdsvis SFO'en og foreningen forud for en endelig beslutning om at indgå i et samarbejde om oprettelsen af en Forenings SFO kan være fuldstændig afgørende for om implementeringen bliver en succes.

Forenings SFO'en er på mange måder en helt ny måde at tænke tilbuddet i en SFO og medfører helt nye samarbejder og roller for begge parter. Pædagoger og frivillige er dem, der kommer til at stå i første række, og deres lyst og engagement i projektet kan derfor betyde enten succes eller fiasko.

HVOR lang tid det tager, og hvad der konkret kræves, førend en SFO eller en forening er klar til at indgå i samarbejdet vil være fuldstændig individuelt og være både personafhængigt og kulturelt bestemt.

I Nr. Felding var planlægningen og forberedelsen af henholdsvis medarbejdere og frivillige i gang i ca. 1 års tid før opstarten af SFO'en. Det skal dog i den forbindelse bemærkes, at der her har været brugt lang tid i forhold til selve konceptudviklingen af ideen, særligt mellem skolelederen og foreningsformanden.

Det vil derfor formentlig kunne gøres hurtigere langt de fleste steder, men det er vigtigt for succes, at begge aktører får lov at modne. Hvis der op til opstarten er for mange ubesvarede spørgsmål kan det give modstand til projektet, og derved hindre en succesfuld implementering.

19

KOMMUNIKATION

Forenings SFO'en er et opgør med den måde som man traditionelt har kørt en SFO og en forening på. Kommunikationen omkring oprettelsen af en Forenings SFO er derfor meget vigtigt for, at alle får en forståelse for konceptet, og for at alle kan støtte op om børnenes aktiviteter.

I kursusforløbet er der indlagt et fællesmøde for alle interessenter, hvor konceptet bliver gennemgået. Erfaringerne fra Nr. Felding har imidlertid vist, at der er et stort behov for information fra de forskellige interessenters side.

Vi har her i drejebogen identificeret nogle af de interesseområder/spørgsmål som de enkelte interessenter kan have i forbindelse med oprettelsen af en Forenings SFO, og som der fra projektets side skal være særlig opmærksomhed på at få formidlet. Spørgsmålene kan dukke op på flere forskellige stadier i processen.

Hvornår og hvordan i processen, at de forskellige spørgsmål skal besvares – og hvor mange gange - vil afhænge af det konkrete forløb.

FORÆLDRE OG BØRN

- Hvad koster det? Og skal vi betale pr. aktivitet?
- SKAL børnene deltage i idrætsaktiviteterne eller må de selv bestemme?
- Hvem har ansvaret for børnene, når de er i hallen?
- Kan unglederne håndtere børnene?
- Hvad er pædagogernes opgave i hallen?
- Vil der fortsat være ”normale” SFO aktivitetstilbud?
- Hvad med idrætsturneringer?
- Skal vores børn også gå til fodbold efter SFO?
- Må børnene gå hjem fra SFO'en, og komme tilbage og deltage i aktiviteten?
- Kan vi hente vores børn i hallen?
- Hvem sørger for, at børnene kommer frem og tilbage og bliver klædt om?
- Hvad med skiftetøj?
- Hvem skal vi melde afbud til?

I Nr. Felding

I Nr. Felding var der både hustandsomdelt informationspjece om forenings SFO'en, konceptet blev forklaret til forældremøder i de enkelte klasser og forældrene var også inviteret til et fællesmøde. Derudover har der løbende været dialog med forældrene fra pædagoger, SFH-leder, skoleleders og foreningsformandens side. Der blev også tidligt i forløbet oprettet en side på facebook.

FORENINGSLEDERE & TRÆNERE

- Hvem i foreningen kan træne allerede fra kl. 13.30?
- Kan vi rekruttere nok nye trænere og ungledere? – Og er de ansvarlige?
- Hvad skal jeg nu lave i klubben, når jeg ikke mere kan træne det hold jeg plejer?
- Kan vi leje hallen - og har vi råd til det?
- Hvordan kommer det til at passe ind med aktiviteterne til de øvrige medlemmer af foreningen?
- Hvad giver forenings SFO'en af muligheder for foreningen i øvrigt?
 - Nye aktiviteter?
 - Nye medlemmer?
 - Samarbejde med andre foreninger?
- Hvordan kan vi på bedste vis integrere de nye frivillige i klubben?
- Hvem skal stå for kontakten til unglederne?
- Må unglederne få løn, og hvad med de andre frivillige i klubben?

I NR. FELDING

Formanden for GIF har løbende informeret og været i dialog med foreningens ledere og trænere.

Det har endvidere været formanden, der har haft dialogen med de nye ungledere, både i forhold til den generelle adfærd, der forventedes af dem i foreningsregi, men også i forhold til den daglige træning. Kommunikationen med unglederne har vist sig at fungere bedst via en lukket facebookgruppe.

GIF har i projektperioden løbende haft en tæt dialog med forældre og børn i forhold til at få tilpasset aktivitetsudbuddet til de ønsker der har været blandt børnene, ligesom foreningen har været i dialog med andre foreninger, der har ønsket at udbyde deres aktiviteter til børnene i forenings SFO regi, og også givet disse foreninger en platform.

Per Østergaard:

”En anden pointe i forhold til kommunikationen med borgerne og foreningsfolk er sprogbrug. Der er en helt speciel sprogform der bliver brugt i skoleregi, der er ret svært at forstå. Det skal være tale sprog så alle forstår hvad der bliver sagt.”

MEDARBEJDERE I SFH'EN

- Hvilken rolle skal vi have i samspillet med de frivillige?
- Hvem bestemmer indholdet af aktiviteterne?
- Skal vi også spille håndbold, fodbold og badminton?
- Skal frivillige overtage vores arbejde?
- Hvem skal tage i mod afbud til kampe og turneringer i fritiden?
- Hvordan får vi børnene fragtet frem og tilbage?
- Hvordan med alle de aktiviteter vi plejer at lave i SFO'en, vil der fortsat være tid til dem?
- Hvordan vil ordningen få indflydelse på den måde, som vi dækker vagter ind og organisere os i det daglige?
- Hvem har det pædagogiske ansvar for børnene?

I NR. FELDING

I Nr. Felding blev medarbejderne løbende orienteret om projektet på personalemøder, men mange af spørgsmålene på ovenstående blev først besvaret helt op til start, eller efter at projektet havde kørt et stykke tid. Dette skyldes ikke mindst, at der i Nr. Felding løbende blev udviklet på projektet parallelt med, at erfaringerne blev gjort. Kommunikationen forud for starten, har imidlertid bevirket, at der ikke fra medarbejdernes side har været udtrykt bekymring for, hvorvidt de frivillige har skullet overtage medarbejdernes rolle og arbejde.

PRESSEN

Nr. Felding projektet oplevede en del pressebevågenhed både fra lokalaviser, fagblade, radio og TV i forbindelse med pilotprojektet, og pressen har derfor været en væsentlig aktør i forhold til udbredelsen af og information om projektet. Der blev løbende udarbejdet pressemeddelelser i pilotprojektet, og både skolelederen og formanden for idrætsforeningen stillede sig til rådighed, når pressen henvendte sig med spørgsmål og for at få interviews.

20

RAMMER

Det er inden opstarten vigtigt at gøre sig overvejelser i forhold til de fysiske rammer og kapacitet som samarbejdet kan råde over i forhold til at udbyde foreningsaktiviteterne til børnene i SFO regi.

- Hvor mange foreninger er der lokalt, og hvilke aktiviteter tilbydes, der aktuelt.

Er det umiddelbart nogle, som børnene vil være interesseret i?

- Hvor tæt ligger hallen eller stadion på skolen?
- Hvordan er mulighederne for at benytte faciliteterne på skolen eller i nærheden af skolen?
- Hvis afstanden til idrætsfaciliteterne er stor, vil det så rent praktisk være muligt, at børnene kan komme frem og tilbage?
- Er der ledig halkapacitet?
- Hvis ikke de traditionelle faciliteter er tæt på SFO'en, hvilke muligheder er der så for aktiviteter i de nære omgivelser?

RAMMERNE I NR. FELDING

Nr. Felding er et mindre lokalsamfund beliggende 4 km. syd for Holstebro med skole, daginstitution, købmand, idrætscenter og nogle mindre erhvervsvirksomheder. Lokalsamfundet har tradition for et aktivt foreningsliv.

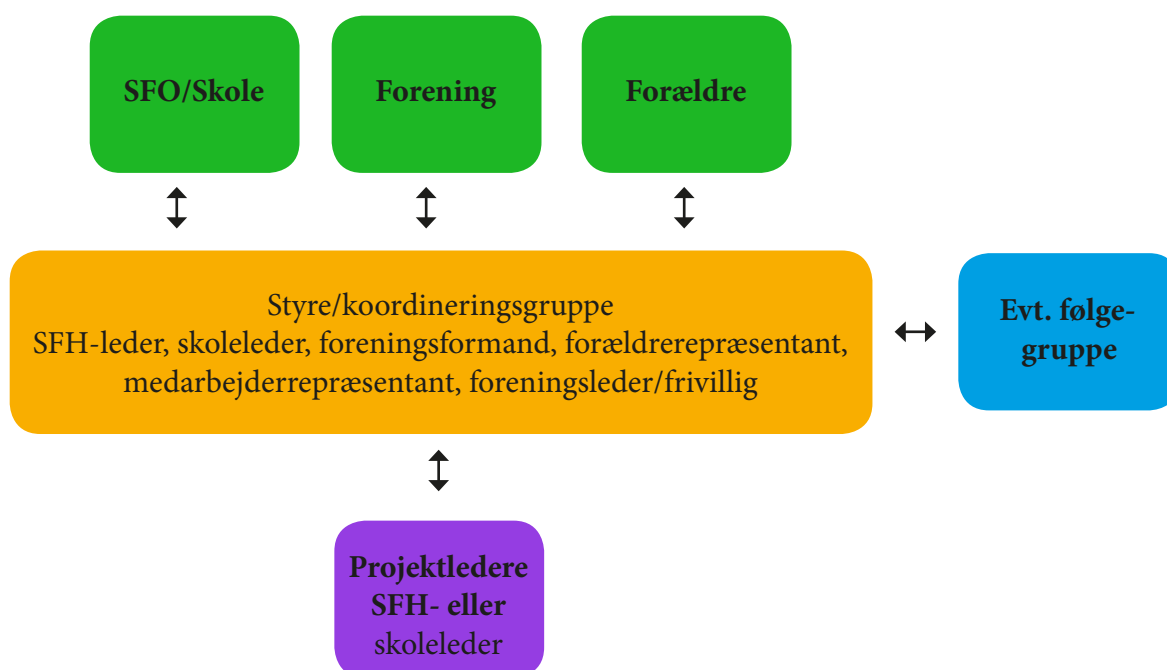
I Nr. Felding er der en paraplyidrætsforening GIF, der har en række forskellige foreninger under sig som badminton, håndbold, fodbold, gymnastik etc. Aftalen blev indgået mellem skolen og formanden for paraplyforeningen. GIF har efter opstarten været meget åben for at udvikle foreningens aktivitetstilbud og at indgå et samarbejde med andre foreninger, der også har været interesseret i at udbyde deres aktiviteter til børnene, som eksempelvis spejderne, rideklubben og Holstebro Atletikklub.

I projektet i Nr. Felding ligger SFO'en og hallen i gåafstand, så det er nemt for børn og pædagoger at komme frem og tilbage i forhold til de foreningsaktiviteter, der blev udbudt. I Nr. Felding blev børnene endvidere tilbudt aktiviteten: Dagens sport, som kan være forskellige aktiviteter, og som både kan afvikles på skolens område eller i hallen.

Når der først er truffet beslutning om, at de forskellige parter vil starte en Forenings SFO op, skal der nedsættes en organisering omkring implementeringen.

Der er potentielt mange samarbejdspartnere og interesser i projektet, og mange ting der skal koordineres. Derfor er det vigtigt med en organisering, der involverer de vigtigste samarbejdspartnere, og en organisering der giver ejerskab. En organisering af implementeringen kunne se ud som følgende:

Figur 1: Organisering af implementering

STYRE-/KOORDINERINGSGRUPPE

Dette kunne f. eks. ske ved en nedsættelse af en arbejdsgruppe-/koordineringsgruppe med deltagelse af skolelederen, SFH-lederen, en pædagog, foreningsformanden, en træner/leder og en forældrerepræsentant evt. fra skolebestyrelsen. Det er i den forbindelse vigtigt, at nøglepersonerne i projektet har en meget tæt dialog og føling med de personer, der i det daglige kommer til at være en del af ordningen. Deltagerne i koordineringsgruppen vil få en vigtig rolle i forhold til at være formidlere både til koordineringsgruppen og til deres respektive baglande.

Koordineringsgruppen har til opgave at være sparringspartnere for projektlederne og give input til processen, være ambassadører for konceptet og egne baglande, og deltagerne skal i det omfang det vil være relevant kunne aflaste projektlederne.

PROJEKTLEDELSE

Det anbefales, at ansvaret for den ”daglige” ledelse (projektledelse) af implementeringen placeres hos henholdsvis skolelederen eller SFH lederen sammen med foreningsformanden, og at de af deres bestyrelser, får vide beslutningsrammer i forhold til implementeringen. Projektlederne skal også have ansvaret for kommunikationen omkring implementeringen.

FØLGEGRUPPE

Såfremt det skønnes relevant kan det oprettes en følgegruppe med øvrige interessenter til projektet som f.eks. sundheds-, skole- eller fritidsområdet, DGI, eksterne samarbejdspartnere eller andre. Følgegruppen har ikke formel indflydelse på projektet, men kan give input til styre-/koordineringsgruppen.

FØRVALTNINGER

Det anbefales også, at første gang en Forenings SFO skal implementeres i en kommune, at der er en tæt dialog mellem skolelederen, foreningsformanden og henholdsvis skole- og fritidsforvaltningen. Dette i betragtning af, at en Forenings SFO er en helt ny måde at tænke samspillet mellem SFO'en og en forening på, og at det vil kræve ændringer i det sædvanlige økonomiske flow mellem SFO'en, forening(erne) og fritidsforvaltningen.

SAMARBEJDSAFTALER

Med henblik på at få skabt størst mulig gennemsigtighed og et smidigt partnerskab anbefales det, at der laves en samarbejdsaftale mellem SFO'en og foreningen. Foreningen er formelt set at betragte som en leverandør til SFO'en i det, SFO'en betaler foreningen for i samarbejde med dem at stå for en række aktiviteter. Samarbejdsaftalen kan indeholde følgende emner:

- Antal aktivitetstimer pr. uge
- Tidsrum for afholdelsen af aktiviteter
- Faciliteter hvor aktiviteterne skal afholdes
- Ansvarsfordeling mellem frivillige og pædagoger
- Forpligtelse til at indgå i et fælles kursusforløb, herunder uddannelse af ungledere
- Indhentelse af børneattester
- Forpligtelse for SFO'en i forhold til at medfølgende personale til aktiviteterne
- Udvikling af nye tilbud, så alle børn kan være med
- En fælles pædagogisk tilgang til børnene
- Løbende dialogmøder
- Beløb for aktiviteter
- Ansvarsfordeling i forhold til ledelse af henholdsvis frivillige og pædagoger
- Kommunikationsaftale i forhold til interessenter
- Tilskudsmuligheder for foreningen
- En opstarts- og slutdato for en given aftaleperiode
- Betalingsfrister

Det der i første omgang er vigtigt er:

- At få involveret nøglepersoner
- At hver aktør får forhold sig til egen organisation og de ændringer en Forenings SFO kan medføre, og derefter sikre sig, at der stadigvæk er opbakning.
- At få lavet en tidsplan i forhold til forventet opstart og få en realistisk forventningsafstemning i forhold til aktørernes mulighed for at blive klar til den nye ordning.
- At få placeret ansvaret for implementeringen af projektet ved en projektledelse.
- At få lagt beslutningskompetencen de rigtige steder, så der ikke opstår unødige flaskehalse, der kan forsinke processen.
- At møder lægges til mindst mulig gene for de frivillige. De frivillige bruger deres fritid, mens det for skolen/SFO'en er en del af deres arbejde.

NR. FELDING GJORDE

For at sikre en smidig beslutningsproces, blev det i Nr. Felding projektet besluttet, at dialogen mellem skolen og den lokale idrætsforening GIF alene skulle varetages af skolelederen og formanden for foreningen, og at det herefter var op til henholdsvis skolelederen og foreningsformanden at sørge for, at henholdsvis SFH'en og foreningen blev tilpasset den nye ordning. Der var således meget klare skel i forhold til ansvarsfordeling og beslutningskompetence.

Det var skolelederen og foreningsformanden der i fællesskab udgjorde de absolutte nøglepersoner i den praktiske implementering af konceptet i Nr. Felding. Dette var et bevidst valg, men har også krævet en del ressourcer fra begge parter side. Det må derfor ved en udbredelse af konceptet nøje overvejes, om de pågældende nøglepersoner har de nødvendige ressourcer eller om det vil være hensigtsmæssigt, at fordele arbejdsopgaverne på flere hænder.

I forbindelse med pilotprojektet i Nr. Felding projektet, var der tillige nedsat en egentlig projektorganisation med repræsentation af samarbejdspartnere. Organiseringen havde primært til formål at få færdigudviklet konceptet på baggrund af de erfaringer, der løbende blev gjort. Det er vurderingen, at der ved en udrulning af konceptet ikke vil være behov for organiseringer af så omfattende karakter, men at det tværtimod vil være hensigtsmæssigt, at gøre organiseringen og beslutningskompetencen så enkelt som mulig.

Da tidspunktet for foreningsaktiviteterne ved en forenings SFO ligger tidligere end aktiviteterne normalt gør i en idrætsforening, kan det være nødvendigt at rekruttere nye trænere til foreningen.

Det kan være unglede, der efter deres egen skoletid vil have mulighed for at træne SFO børnene. Dette giver mulighed for at få en ny generation af frivillige tilknyttet foreningen eller måske grupper af frivillige der ikke tidligere har haft mulighed for at være frivillige f. eks. på grund af aftenarbejde eller lign.

De nye frivillige kan være med til at udvikle foreningens tilbud, og give inspiration til andre måder at agere i trænerrollen.

Samarbejdet med pædagogerne i denne model, gør det muligt at bruge forholdsvis unge trænere, idet pædagogerne er der til at støtte op om børnene, således at unglede kan koncentrere sig om selve aktiviteten.

NR. FELDING GJORDE

I Nr. Felding valgte man at satse på at rekruttere unge til at stå for aktiviteterne. Der blev annonceret bredt i lokalområdet efter interesserede og også skolen blev brugt som rekrutteringssted. Indgangsvinklen var i første omgang, at de unge der havde lyst var velkomne, og man var villig til at give de unge den støtte der skulle til.

Det blev endvidere besluttet at give de unge honorar for deres indsats. Det blev vurderet, at de unge på den måde ville prioritere at blive unglede frem for at tage et egentlig fritidsjob.

Interessen var stor, og der er det første år rekrutteret 24 nye unglede i alderen 13-17 år til foreningen og flere har tilkendegivet interesse for at komme med i ordningen når der bliver plads.

De unge har fået lov at træne i de idrætsgrene som de brænder mest for, så deres engagement i endnu højere grad kan smitte af på børnene.

Det var foreningens ansvar at rekruttere, udvælge og ansætte unglede.

De unge kom ligeledes på en uddannelse i regi af DGI, så de dels lærte hinanden bedre at kende og dels blev klædt på med forskellige værktøjer i forhold til det kommende arbejde, i forenings SFO'en.

En af grundstenene i Forenings SFO'en er det samarbejde om foreningsaktiviteten som foregår mellem pædagogen og den frivillige fra foreningen. Samarbejdet er med til at skabe rammer for, at alle børn kan deltage, idet pædagogen er med til at støtte op om børnene og tager sig af småkonflikter, eller hvis der er børn, der trænger til ekstra støtte. Det giver den frivillige mulighed for at koncentrere sig om at afvikle den pågældende aktivitet, så aktiviteterne ikke stopper, fordi der er et barn, der har slået sig, eller ikke lige har lyst til at deltage, og opgavedelingen er således med til at sikre, at aktiviteten kan afvikles.

Det, at der er en pædagog med til aktiviteterne til at sørge for, at børnene er klar, og at der er "ro" til at få gennemført aktiviteten, gør forenings SFO'en til en oplagt mulighed for unge til at prøve kræfter med trænerrollen, fordi de har støtte fra en professionel voksen i deres arbejde med børnene.

Unglederne selv har ved et interview også givet udtryk for, at noget af det sværeste at skulle håndtere som ungleder er konflikter med børnene, og at de lærer af pædagogerne, hvordan man håndterer konflikter. De giver endvidere udtryk for, at det er rart, at pædagogerne trøster børnene og at de tager sig af de børn, der ikke lige er motiverede for at deltage.

Det giver endvidere mulighed for, at de børn, der normalt vil have svært ved at begå sig indenfor rammerne af en normal foreningsaktivitet, ved denne model kan få ekstra støtte til at deltage, og at modellen dermed rummer mulighed for inklusion af alle børn i foreningslivet. Det er i den forbindelse vigtigt, at aktiviteterne tilrettelægges således, at alle børn har mulighed for succesoplevelser uanset evner, og hovedfokus er på idræt, leg og bevægelse, og ikke alene på den idrætsfaglige disciplin. Netop samarbejdet mellem pædagogen og den frivillige er med til at understøtte denne tilgang. Pædagogerne får også ved nedenstående fordeling af rollerne en ny platform i forhold til at observere børnene, og til dialog med forældrene, når disse kommer og henter børnene ved aktiviteten.

PÆDAGOGERNE HAR ANSVARET FOR

- For at børnene er omklædte
- At der er ro og orden
- Samler børnene midt i hallen så de er klar
- Tager sig af evt. opståede konflikter
- Observerer at det enkelte barn kan matche udfordringen
- Observerer at det enkelte barn bliver udfordret
- Sparrer med unglederen omkring aktiviteten
- Sparrer med unglederen omkring udfordringerne til det enkelte barn
- Stiller sig til rådighed hvis unglederen har brug for det, ift. Aktiviteten
- Ved afslutning af aktiviteten samler pædagogen og unglederen børnene
- Ved afslutning af aktiviteten har pædagogen ansvaret for;
- Omklædning
- Hjemsendelse
- Tjek ind – tjek ud

UNGLEDERNE HAR ANSVARET FOR

- Planlægning af aktiviteten
- Udførelse af aktiviteten
- Møde til tiden
- Være klar til aktiviteten skal starte
- Give besked ved afbud
- Selv finde en afløser v/sygdom

24

ØKONOMI

MODEL FOR ØKONOMISK FLOW

Der kan være flere forskellige måder, hvorpå det økonomiske flow kan fungere mellem SFH'en, foreningen og forældrene.

JURISTEN

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt en kommune lovligt må indgå aftaler med en idrætsforening, som betyder, at kommunen reelt betaler nogle af medlemmernes kontingent, gjorde kommunens chefjurist sig følgende overvejelser i forbindelse med pilotprojektet: ”Til besvarelse af dette spørgsmål, er der for mig at se 2 forhold, som bør vurderes nærmere, nemlig”:

1. vil kommunen kunne leve op til ligestillingsprincippet – har andre idrætsklubber ikke krav på at kunne få samme aftale om kontingentbetaling, og
2. svarer betalingen af de pågældende børns kontingent til idrætsforeningen til den ydelse, idrætsforeningen leverer.

Ad 1: En kommunen skal leve op til ligestillingsprincippet, en kommune må ikke forskelsbehandle – men det forudsætter, at der reelt er tale om helt sammenlignelige forhold – og selv da kan der være gode begrundelser for at der sker en forskelsbehandling.

En kommune må gerne yde økonomisk støtte til en idrætsforening på baggrund af nogle generelle forudsætninger, men kommunen vil i så fald være forpligtet til at yde tilskud til andre idrætsforeninger, som opfylder de samme forudsætninger for tilskud.

Ad 2: Jeg kender ikke størrelsen af kontingentet, og jeg ved ikke hvad det mere præcist er, idrætsforeningen skal (kan) levere, men umiddelbart skønner jeg, at det er en relativ lille udgift pr. barn, og at idrætsforeningen i et vist omfang stiller såvel trænere som lokaler og remedier til rådighed på helt normal vis for en idrætsforening. Jeg kan derfor ikke foreslå mig at der skulle være et misforhold mellem betaling og ydelse.

Vi er således ude over tilskudsprincippet. Hvis kommunen indgår en gensidig bebyrdende aftale med A er det ikke ensbetydende med at kommunen er forpligtet til at indgå en tilsvarende aftale med B. Det må derfor være helt op til kommunen, om man ønsker at indgå en tilsvarende aftale med en anden idrætsforening.”

NR. FELDING GJORDE

I pilotprojektet i Nr. Felding betalte SFO'en idrætsforeningen for at levere et bestemt antal aktiviteter ind i SFO-regi. Betalingen blev taget af SFO'ens aktivitetsbudget, og i den betaling var indeholdt børnenes kontingentbetaling til foreningen. Ordningen var således udgiftsneutral for forældrene uanset, hvor mange af foreningsaktiviteterne som børnene deltog i, og foreningsaktiviteterne dermed indeholdt i den normale SFO takst. Denne ordning gjorde det muligt for børnene at deltage i foreningsaktiviteterne på lige vilkår med de øvrige aktiviteter i SFO'en.

FORENINGEN

Økonomien ved drift af en Forenings SFH kan være forskellig fra sted til sted. Men generelt vil foreningen, der vil etablere en Forenings SFH have følgende driftsudgifter:

- Løn til ungleder under 18 år
- Lokaleudgifter
- Diverse udgifter (kursusudgifter, administration, rekvisitter, stævne, forsikring og PR)

Nr. Felding GIF har man haft følgende udgifter:

Løn til ungleder under 18 år. kr. 50,- pr. time pr. ungleder (2 ungleder pr. time)

Lokaleudgifter kr. 109,- kr. pr. time (Lokaletilskud fra kommunen er fratrukket)

Diverse udgifter jfr. ovenstående er kr. 170,- pr. aktivitetsmedlem.

I Nr. Feldings GIF tilbyder forskellige aktiviteter 4 timer dagligt mandag-fredag, dvs. 20 timer ugl. i SFO-tiden for børn fra 0-4 kl.

I løbet af en uge benytter hvert barn fra 0.-4. kl. af næsten 3 aktiviteter eller pt. 281 aktivitetsmedlemmer (100 børn x 2,8 akt.)

Udgift pr. aktivitetsmedlem udgør:

Løn til ungledere (2 ungleder pr. time) 249,- kr. pr. akt.medlem.

Halleje kr. 207,- pr. akt.medlem.

Diverse udgifter kr. 170,- pr. akt.medlem.

Udgift i alt pr. akt. medlem kr. 626,- kr.

Finansiering:

De samlede udgifter for Nr. Felding GIF er dækket af skolen/SFO med kr. 600,- pr. akt. medlem. Derudover vil der afhængig af de generelle kommunale tilskudsregler inden for kultur/fritidsområdet evt. yderligere kunne opnås et medlemstilskud/aktivitetstilskud. I Holstebro Kommune har foreningen her opnået et tilskud på kr. 200,- pr. akt. medlem.

TILSKUDSORDNING

Det er meget vigtigt, særligt den første gang, at en Forenings SFO skal implementeres i en kommune, at der pågår en dialog mellem den eller de implicerede foreninger og fritidsforvaltningen, i forhold til hvilke muligheder eller begrænsninger, der er for tilskud både ved et øget medlemsantal og et øget brug af faciliteter, således at der findes en økonomisk bæredygtig model for begge parter.

I den henseende er det vigtigt, at mulighederne for tilskud tænkes ind i den måde, hvorpå foreningerne vælger at organisere sig på i forhold til Forenings SFO'en.

I forhold til tilskudsreglerne i folkeoplysningslovens § 4 stk. 3 og § 14 stk. 2 og kommunens tilskudsfolder blev det af kommunens chefjurist vurderet, at det afgørende er, at der bliver betalt kontingent pr. barn, og at det er uden betydning, hvorvidt kontingentet betales af en forælder, en sponser eller en samarbejdspartner.

Der vil være mulighed for sparring vedr. tilskudsordninger med DGI konsulenter i de enkelte landsdele.

25

KURSUSMODULER TIL EN FORENINGS SFO

Kursusforløbet afholdes af DGI, og den enkelte skole eller forening skal kontakte den lokale landsdelsforening.

MODUL 1: IDRÆTSFORENINGEN KLAR PARAT - 2 TIMER

FORMÅL

At idrætsforeningen/foreningerne opnår en bred forståelse for konceptet bag en forenings SFO, hvilke opgaver foreningen typisk vil skulle løfte selv eller i samspil med skolen, samt en drøftelse foreningens konkrete muligheder og udfordringer i forhold til praktiske forhold som f.eks. lokaler, tidspunkter på dagen, økonomi i forhold til faciliteter, rekruttering og evt. aflønning af ungledere.

Modulet kan evt. indgå som et led i idrætsforeningernes egen afklaring af, hvorvidt de ønsker at indgå i et samarbejde med skolen eller ej.

INDHOLD

- Gennemgang af Forenings SFO konceptet med særligt fokus på muligheder og konsekvenser for idrætsforeningen og lokalsamfundet ud fra en overordnet tilgang.
- Samarbejde med skolen.
 - Praktiske forhold
 - Introduktion til anvendte pædagogiske principper
- Konkret drøftelse af hvilke muligheder der lokalt er til stede i forhold til forenings/foreningernes organisering, ressourcer, økonomi, lokaler etc.

DELTAGERKREDS

Foreningsledere og trænere fra forskellige interesserede idrætsgrene

MODUL 2: ORIENTERINGSMØDE FOR INTERESSETER - 2 TIMER

Orienteringsmødet afholdes i samarbejde med DGI, de(n) lokale idrætsforeninger, skole og SFH-Ledelsen.

FORMÅL

At de forskellige aktører og interessenter får en fælles forståelse for konceptet, og for idrættens, legens og bevægelsens betydning for børns trivsel og læring.

INDHOLD

- Forenings SFH konceptet og ideen med et samarbejde mellem skolen og den eller de konkrete idrætsforeninger fremlægges.
- Idræt, leg og bevægelses betydning for børns trivsel og læring.
- Hvordan kan man som forælder støtte sit barn i at være aktiv.
- Hvad en Forenings SFO kan betyde for lokalsamfundet
- Spørgsmålsrunde.

DELTAGERKREDS

- Skolens personale: ledere, lærere, pædagoger og det praktiske personale.
- Fællesforeningsformand, foreningsledere, holdledere, trænere og unge hjælpetrænere.
- Forældre til børn på skolen, og forældre til de unge hjælpetrænere.
- Øvrige interesserede i lokalsamfundet

Ungledere i Nr. Felding

MODUL 3: REKRUTTERING AF NYE UNGLEDERE OG INSPIRATION TIL DE ERFARNE - 3 TIMER

FORMÅL

At få rekrutteret nye ungledere til foreningen der i det daglige skal have ansvar for idrætsaktiviteten i samspil med pædagogen, og at få introduceret disse unge og deres forældre til foreningslivet set fra trænerbænken.

At få givet erfarne instruktører en forståelse for den opgave som de nye ungledere kommer til at stå overfor, samt give de erfarne ny inspiration til deres trænerrolle.

INDHOLD

- Kort introduktion til foreningen
 - Evt. med oplæg fra en erfaren træner om at være frivillig.
- Kort introduktion til Forenings SFH konceptet.
- Unglederens rolle
 - Hvad er en ungleder?
 - What 's in it for me?
 - Hvad skal man være god til/have lyst til?
 - Hvad giver man som ungleder tilbage?
- Inspiration til hvordan man kan bruge idræt, leg og bevægelse i de veldefinerede idrætter som eksempelvis håndbold, fodbold og badminton til at få alle børn med om bord.

DELTAGERKREDS

Potentielle nye og ”gamle” ungledere, deres forældre samt nuværende foreningsinstruktører.

MODUL 4: IDRÆT, LEG, BEVÆGELSE OG SAMARBEJDE - 4 TIMER

Modulet udbydes af DGI. Fsva. gennemgangen af den på skolen anvendte pædagogiske tilgang for foreningen, kan denne undervisning varetages af enten pædagogerne selv, en ressourceperson fra skolen eller fra PPR. Dette aftales nærmere mellem DGI landsdelsforeningen og den lokale skole.

FORMÅL

Pædagogerne, foreningsinstruktører og de unge trænere får sammen inspiration til og viden om, hvordan man i fællesskab får skabt de bedste forudsætninger for at børnene i SFO'en får lyst, mod og vilje til at deltage foreningsaktiviteterne. Forløbet veksler mellem praksis og teori.

Pædagoger og de unge trænere har endvidere mulighed for på kurset at få talt sammen og få dannet relationer forud for opstarten af Forenings SFO'en.

INDHOLD

- Idræt, leg og bevægelse
 - Glæden sættes i centrum
 - Finde et fælles sprog og forståelse
 - Kroppen er hovedsagen
 - At udvikle, planlægge, afprøve og evaluere aktiviteter i praksis
 - De voksne som rollemodel
- Samarbejdet mellem ungledere og pædagoger – hvem gør hvad?
 - Gennemgang af roller og cases
- Introduktion til anvendt pædagogisk tilgange på den aktuelle skole

DELTAGERKREDS

Pædagoger, ungledere og øvrige instruktører, der skal stå for foreningsaktiviteterne i SFO-tiden.

MODUL 5: I FRONT - UNGLEDERUDDANNELSE

FORMÅL

De frivillige unge hjælpeinstruktører/-trænere får inspiration til at arbejde med børn generelt i SFO alderen, og inspiration til at føre dem ind i foreningsverdenen til de veldefinerede idrætsgrene (Håndbold, Fodbold, Badminton m.m.) Forløbet foregår i en vekselvirkning mellem praksis og teori. Kurset afholdes/påbegyndes forholdsvis kort tid efter opstarten af SFH'en, således at de unge har gjort sig nogle praktiske erfaringer forud for kurset.

INDHOLD

Unglederuddannelsen er en tværgående modulopbygget uddannelse. Uddannelsens formål er at tilbyde unge 13 – 17-årige en teoretisk og praktisk indføring i det frivillige foreningsarbejde samt med udgangspunkt i børneidrætten at kvalificere dem til hvervet som trænere/ledere i foreninger.

Dette opnås ved at:

- Styrke de unges personlig kompetence
- Give dem et netværk blandt andre unge trænere
- Give dem generelle kvalifikationer til foreningsarbejdet og træner/lederhvervet

Deltagerne opnår ved deltagelsen at:

- Få afprøvet om det at undervise andre i idræt er noget for dem
- Få en masse inspiration til beskæftigelsen med børn og idræt
- Få indsigt i rollen som træner/instruktør
- Blive bevidste om deres muligheder i relation til foreningsengagement

DELTAGERKREDS

Ungledere

VARRIGHED

- A: Et internatforløb
B: Et weekend forløb
C: Et forløb over flere aftener eller en kombination af A, B og C

I et forsøg på at lave et overblik over, hvordan en implementeringsproces for en Forenings SFO kan se ud, har vi udarbejdet nedenstående skitse til inspiration for udrulning af projektet andre steder. Skitsen indeholder nogle af de vigtigste skridt på vejen i forhold til en implementering.

Det skal bemærkes, at der særligt til de to første skridt i projektplanen må afsættes mellem ½ til 1 helt år til dialogen mellem parterne og ikke mindst til organisationernes interne dialogmøder. Det er afgørende for projektets succes, at langt størstedelen af medarbejdere og frivillige støtter op omkring ideen.

AKTIVITET	INVOLVEREDE	ANSVARLIG	FORMÅL
<p>Idé om at starte en Forenings SFH opstår og dialog indledes med nøgleaktører.</p> <p>Der udpeges en ansvarlig fra hver aktør, der kan varetage den fortsatte dialog. Den ansvarlige skal have beslutningskompetence i forhold til resten af organisationen.</p>	Skoleledelsen, SFH ledelsen, formænd for lokale foreninger	Skolelederen eller foreningsformanden	At få undersøgt om der er interesse blandt parterne.
<p>Interne dialogmøder</p> <p>Hver får afklaret internt i egen organisation/forening om der også blandt medarbejdere/frivillige er opbakning til at gå videre med konceptet</p>	Skoleledelsen, SFH ledelsen, formænd for lokale foreninger, pædagoger, foreningsledere, frivillige, skoleforvaltningen.	Den udpegede ansvarlige for hver aktør. Typisk skolelederen og foreningsformanden.	At hver aktør får gjort sig konkrete overvejelser i forhold til de ændringer som en indførelse af en Forenings SFO kan medføre i forhold til: Ændringer af deres ydelser, i forhold til deres struktur og i forhold til personalet/frivillige

Beslutningen træffes

Ændringer af deres ydelser, i forhold til deres struktur og i forhold til personalet/frivillige	Skolechefen, skolebestyrelsen, foreningsbestyrelsen og evt. SFH lederen	De ansvarlige for hver aktør, har ansvar for at processen med udpegelsen af projektlederne iværksættes.	At få placeret det primære ansvar for implementeringen og sikre fremdrift.
Kommunikation om beslutningen.	Projektlederne og evt. kommunens og foreningens kommunikationsafdeling	Projektlederne	At få udbredt beslutningen og få formidlet indholdet i hovedtræk af konceptet. Målgruppe: Børn og forældre i lokalsamfundet.
Koordineringsgruppe nedsættes og ansvarlig for hver aktør udpeges	Projektlederne, SFH-lederen, repræsentant for pædagogerne, træner- eller lederrepræsentanter for de enkelte foreninger, og evt. forældrerepræsentanter	Projektlederne er ansvarlige for nedsættelsen af gruppen.	Koordineringsgruppen skal fungere som sparringspartner, give input, som ambassadør og aflaste projektlederne med praktiske opgaver. Nedsættelsen af koordineringsgruppen er tillige med til at sikre ejerskab.

Evt. følgegruppe

Tids- og handleplan udarbejdes	Koordineringsgruppen	Koordineringsgruppen	At få dannet sig et overblik over hvad der skal laves før end opstart er mulig.
Projektlederne driver implementeringen af projektet fremad.	Projektlederne og bilaterale møder med relevante aktører.	Projektlederne	At sikre fremdrift i implementeringen og at tids- og handleplan overholdes.
Opstart af rekruttering af ungedere og andre der kan være aktivitetsansvarlig i dagtimerne.	Foreningen, skolen og forældre.	Foreningsformanden.	At sikre sig, at foreningen har frivillige der kan forestå aktiviteterne i dagtimerne.

Kursusforløb påbegyndes (Se yderligere særskilt)	Pædagoger, ungledere, frivillige ledere, skole – og SFH-leder, forældre og børn.	Koordineringsgruppen	At få bragt en fælles forståelse for projektet blandt interessenter og få kompetenceudviklet både ungledere, pædagoger og frivillige ledere.
Opstart			
Løbende opfølgning	Koordineringsgruppen, forældre og børn	Projektlederne	Løbende at få korrigeret og udviklet på samarbejdet og de tilbud, som der tilbydes børnene, således at de matcher den efterspørgsel der er.
Evaluering Såfremt der ønskes en dokumentation for processen og/eller effekterne af en Forenings SFO, er det en god idé, at der inden opstart laves en baseline f.eks. for børnenes aktivitetsniveau forud for opstart, medlemstal el. lign. Der skal endvidere afsættes ressourcer af til at forstå evalueringen.	Koordineringsgruppen, forældre, børn, frivillige ledere og trænere i foreningen, foreningens øvrige medlemmer.	Koordineringsgruppen	At få dokumenteret den effekt som projektet har opnået.

